

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ประภากร เจริญเชื้อ

ผู้ตรวจ

รศ.ธิดา โมสิกรัตน์

รศ.นภลัย สุวรรณธาดา

ผศ. ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช

บรรณาธิการ

ดร.ชลธิชา สดุมข

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ประชากร เจริญเชื้อ.

หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖.--กรุงเทพฯ :
แม็ค, ๒๕๕๔.

๒๗๖ หน้า.

๑. ภาษาไทย--การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา).
I. ชื่อเรื่อง.

372.6

ISBN 978-616-274-017-6

สงวนลิขสิทธิ์ : ธันวาคม ๒๕๕๔

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็น
ส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาต
เป็นลายลักษณ์อักษร

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด
MAC PRESS CO., LTD.

ส่งอนาคติสิ่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว

ในนาม บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

เลขที่ ๙/๙๙ อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว ๓๘ ถนนลาดพร้าว

แขวงจันทราเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

☎ ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๒-๗ โทรสาร ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๘

E-mail : macpress@MACEducation.com www.MACEducation.com

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที.เอส.บี. โปรดักส์

คำนำ

เจตนารมณ์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ต้องการสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ให้ออกมาด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่างๆ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว ต้องมุ่งเน้นความสำคัญทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงต้องมุ่งเน้นทักษะกระบวนการคิด ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

ดังนั้น เพื่อให้ทิศทางการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด จึงมอบหมายให้คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยร่วมกันจัดทำหนังสือเรียนแม็คชุดนี้ให้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยมีเนื้อหาครบถ้วนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง ๕ สาระ ได้แก่ สาระที่ ๑ การอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หนังสือเรียนแม็คชุดนี้ จัดแบ่งเนื้อหาสาระเป็นหน่วยการเรียนรู้ ใช้วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นหลักแล้วสอดแทรกความรู้หลักการใช้ภาษาไว้ในทุกหน่วยการเรียนรู้ เป็นการฝึกทักษะการคิด การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด แบบบูรณาการ เนื้อหาสาระต่างๆ ของทุกหน่วยการเรียนรู้ จึงเน้นให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และเรียนรู้อย่างรื่นรมย์ สร้างค่านิยมที่ดีงาม รักความเป็นไทย ฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มุ่งเน้นกระบวนการคิด ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน รักการเขียน รักการศึกษาค้นคว้า

หนังสือเรียนแม็ค สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสำหรับครูจะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนแม็คเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สนใจใฝ่เรียนรู้ทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ประชากร เจริญเชื้อ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ตรงตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

คำชี้แจง

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน	ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
สาระที่ ๒ การเขียน	ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำหรับผู้สอนและผู้ปกครอง

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เล่มนี้ บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด ได้จัดทำและพัฒนาขึ้นใหม่ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยในการจัดทำและพัฒนาหนังสือเรียนแม็คครั้งนี้ นอกจากจัดเนื้อหาให้ตรงกับสาระแกนกลางและตัวชี้วัดชั้นปีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแล้ว ยังได้นำผลการวิจัยประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งบริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยมาดำเนินการพัฒนาหนังสือเรียนชุดนี้ ดังนี้

๑. จัดทำสาระการเรียนรู้ให้ตรงตามตัวชี้วัดชั้นปีและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรทุกมาตรฐานที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดให้เรียนในแต่ละปี

๒. จัดทำตัวชี้วัดชั้นปีเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและความพยายามของสถานศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๓. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดได้จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำนักพิมพ์ได้จัดทำขึ้นตามแนวทางการวางแผนแบบย้อนกลับ (Backward Design) ทั้งนี้ ผู้สอนควรชี้แจงและให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนปฏิบัติได้จริง

๔. จัดทำเนื้อหาเพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือเล่มนี้ โดยสำนักพิมพ์เป็นผู้รับผิดชอบคุณภาพเองในรูปแบบ MAC e-knowledge ผู้สอนและผู้เรียนที่มีความสนใจศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สามารถหาข้อมูลได้ที่ www.MACeducation/e-knowledge หรือเชื่อมต่อกับ Web Site ของสำนักพิมพ์ คือ www.MACeducation.com ซึ่งมีฐานข้อมูลที่ท่านสามารถ Download มาศึกษาได้

๕. เพื่อสนองนโยบายในการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนโยบายให้มีการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทุกระดับ ได้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบภาระงานที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ โดยแทรกไว้ในกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจบางหน่วยที่มีเนื้อหาสอดคล้อง

โดยใช้ตราสัญลักษณ์โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
 กำกับไว้ เพื่อเป็นจุดสังเกตสำหรับผู้สอนจะได้แนะนำผู้เรียน และผู้สอนควรเพิ่มเติมรายละเอียด
เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

๖. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแนวทางการวางแผนแบบย้อนกลับ (Backward Design)
ของ Grant Wiggins และ Jay Mctighe ทั้งนี้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ยังได้เพิ่มภาระงาน ๒ ลักษณะ
สำหรับผู้สอนนำไปประยุกต์ดัดแปลง เพื่อการพัฒนาเป็นนวัตกรรมการศึกษาสำหรับแก้ปัญหาในชั้น
เรียนคือ

- นวัตกรรมเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์
- นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

๗. เพื่อส่งเสริมให้ผู้สอนได้ทำวิจัยในชั้นเรียนและเขียนรายงานที่มีรูปแบบเหมาะสม ทาง
สำนักพิมพ์ได้จัดทำแบบฟอร์มแนวทางการเรียนรายงานเพิ่มไว้ให้ทุกหน่วยการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้
ผู้สอนตระหนักว่า ควรใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจเลือกใช้สื่อการ
เรียนรู้ของสำนักพิมพ์ และจึงขอตั้งปณิธานว่า จะสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์
สูงสุดต่อวงการศึกษาตลอดไป

บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หน้าต่างความรู้ ประตูนินเทอร์เนต

๑

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ท ๔.๑ ตัวชี้วัด
ข้อ ๓, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑ และ ๓

หน้าต่างความรู้ ประตูนินเทอร์เนต

๒

ความรู้ทางภาษา

๘

ลักษณะคำไทยและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๘

การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑๐

การอ่านออกเสียง

๑๒

การอ่านจับใจความสำคัญ

๑๓

มารยาทในการอ่าน

๑๔

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง บริการส่ง อี-การ์ด (E-card)

๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ดอกไม้หลากหลาย

๑๘

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓, ๕ และ ๖, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑,
ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑ และ ๔

ดอกไม้หลากหลาย

๑๕

ความรู้ทางภาษา

๒๕

การใช้พจนานุกรม

๒๕

พยางค์ คำ กลุ่มคำ

๒๖

อักษรนำและอักษรควบ

๒๗

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง อุทยานดอกไม้

๒๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อัญมณีล้ำค่า

๓๑

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓, ๕ และ ๗, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑

อัญมณีล้ำค่า

๓๒

ความรู้ทางภาษา

๓๗

คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์

๓๗

การเลือกใช้คำมาเขียนเป็นประโยค

๔๑

อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน

๔๒

การอ่านแผนผัง แผนภูมิ และกราฟ

๔๓

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง พราวแพรว แววาว

๕๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชีวิตสัตว์อัจฉริยะ

๕๔

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔ และ ๕, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑ และ ๔

ชีวิตสัตว์อัจฉริยะ

๕๕

ความรู้ทางภาษา

๖๐

คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน

๖๐

คำที่มีตัวการันต์

๖๓

การเขียนเรียงความ

๖๔

การย่อความ

๖๕

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง เลี้ยงสัตว์อย่างไรให้ถูกวิธี

๖๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ท้องฟ้าแจ่มใส หาดทรายชวนชม

๖๘

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑ และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒ และ ๓, ท ๓.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓ และ ๕, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓

ท้องฟ้าแจ่มใส หาดทรายชวนชม

๗๐

ความรู้ทางภาษา

๗๕

ประโยคและชนิดของประโยค

๗๕

การโน้มน้าวใจ

๘๐

สื่อโฆษณา

๘๒

การเขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด

๘๖

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง ชีวิตทะเลไทย

๘๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ภูมิปัญญา นานิยม

๘๔

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓ และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ๖ และ ๗, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑

ภูมิปัญญา นานิยม

๘๕

ความรู้ทางภาษา

๑๐๑

ภาษาถิ่น

๑๐๑

การเขียนประกาศ

๑๐๓

การเขียนจดหมายส่วนตัว

๑๐๗

การกรอกแบบรายการ

๑๑๕

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง ภูมิปัญญา ตำราคุณยาย

๑๑๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ นிரาสเดือน

๑๒๐

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๖ และ ๗, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๗, ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๕, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑

นirasเดือน

๑๒๑

ความรู้ทางภาษา

๑๓๐

การเลือกอ่านหนังสือตามจุดประสงค์ของการอ่าน

๑๓๐

การแนะนำหนังสือ

๑๓๑

การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

๑๓๔

การแต่งคำประพันธ์

๑๓๖

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง นานาประเพณี

๑๔๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ บทเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

๑๔๔

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓ และ ๕, ท ๓.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒ และ ๖, ท ๕.๑
ตัวชี้วัดข้อ ๑

บทเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

๑๔๕

ความรู้ทางภาษา

๑๕๓

การตั้งคำถามและตอบคำถามจากการฟังและการดู

๑๕๓

การพูดแสดงความรู้ ความคิดจากเรื่องที่ฟังหรือดู

๑๕๔

มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๑๕๕

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง บุคคลสำคัญและของวิเศษในเรื่องขุนช้างขุนแผน

๑๖๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ นิทานทองอินเรื่องที่ ๑ นากพระโขนงที่สอง

๑๖๕

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๘, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓, ท ๕.๑ ตัวชี้วัด
ข้อ ๓

นิทานทองอินเรื่องที่ ๑ นากพระโขนงที่สอง

๑๖๖

ความรู้ทางภาษา

๑๖๒

โวหาร

๑๖๒

การนำข้อคิด คุณค่าที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง

๑๖๔

การพิจารณาหนังสือ

๑๖๕

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑๖๖

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง ยอดนักสืบจิ๋ว

๑๖๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ สุภาษิตสอนหญิง

๑๖๘

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓, และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒ และ ๓, ท ๓.๑ ตัวชี้วัด
ข้อ ๔, ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓ และ ๔

สุภาษิตสอนหญิง

๑๖๐

ความรู้ทางภาษา

๑๖๕

สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

๑๖๕

รายงานจากการศึกษาค้นคว้า

๑๖๖

การเขียนคำขวัญ

๒๐๐

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง สุภาษิตโคลงโลกนิติ

๒๐๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ บทละครเรื่อง พระร่วง

๒๐๕

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓ และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ๓ และ ๕, ท ๕.๑ ตัวชี้วัด
ข้อ ๑, ๒ และ ๓

บทละครเรื่อง พระร่วง

๒๐๖

ความรู้ทางภาษา

๒๒๑

นิทานพื้นบ้าน

๒๒๑

การเขียนสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์

๒๒๓

มารยาทในการเขียน

๒๒๔

อ่านเสริมบทเรียนนิทานพื้นบ้านเมืองเหนือเรื่อง ขอมดำดิน

๒๒๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สึกไฉยมรภาพ

๒๒๘

ตรงตามมาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓ และ ๕, ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ๓ และ ๖, ท ๔.๑ ตัวชี้วัด
ข้อ ๒ และ ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑ และ ๓

บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สึกไฉยมรภาพ

๒๓๐

ความรู้ทางภาษา

๒๔๔

ระดับของภาษา

๒๔๔

คำราชาศัพท์

๒๔๘

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง ตัวละครสำคัญในเรื่องรามเกียรติ์

๒๕๖

บรรณานุกรม

๒๕๘

ดัชนี

๒๕๙

สยามานุสสติ

ใครรานใครรุกคืบ
ไทยรบจนสุดใจ
เสียเนื้อเลือดหลังไหล
เสียชีพไปเสียสิ้น
หากสยามยังอยู่ยัง
เราก็ก่เหมือนคงอยู่
หากสยามพินาศลง
เราก็ก่เหมือนมอดม้วย

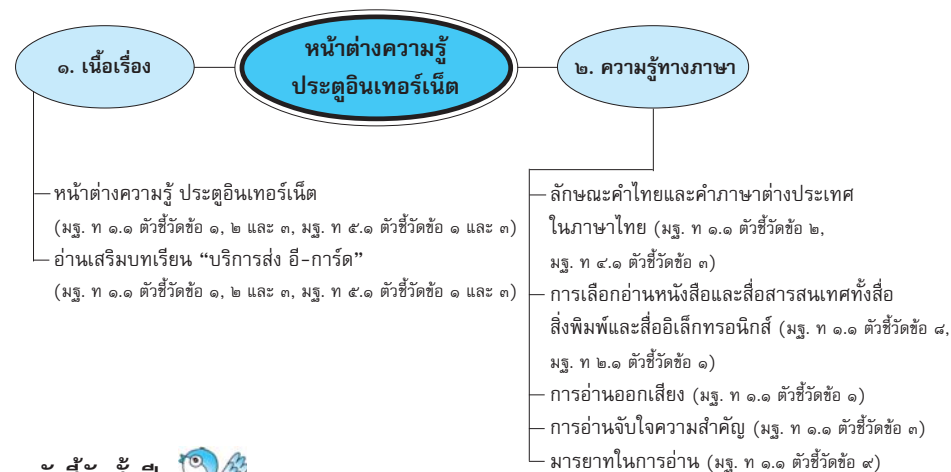
แดนไทย
ขาดดิน
ยอมสละ สิ้นแล
ชื่อก้องเกียรติงาม
ยืนยง
ชีพด้วย
ไทยอยู่ ได้ฤฯ
หมดสิ้นสกุลไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

หน่วยการเรียนรู้ที่

หน้าต่างความรู้ ประตูลินเทอร์เน็ต

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง (มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร (มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒)
๓. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓)
๔. แสดงความคิดเห็นจากการรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน (มฐ. ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑)
๕. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (มฐ. ท ๕.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓)
๖. รวบรวมความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย (มฐ. ท ๔.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓)
๗. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ (มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔)
๘. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด (มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑)
๙. มีมารยาทในการอ่าน (มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔)

หน้าต่างความรู้ ประตูนิตินเทอร์เน็ต

วันนี้ผมมีโอกาสไปเที่ยวชมงานนิทรรศการทางวิชาการที่โรงเรียนของพี่ มีผู้คนมาชมนิทรรศการมากมาย พี่พาผมเดินชมนิทรรศการและสถานที่ต่างๆ ของโรงเรียน ผมเพลิดเพลินและได้ความรู้ รวมทั้งได้ประสบการณ์หลายอย่าง ที่ที่ผมสนใจเป็นพิเศษ คือ ห้องสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภายในห้องมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากมาย เช่น แถบบันทึกเสียง วีซีดี ซีดีรอม คอมพิวเตอร์ วิดีทัศน์ ล้วนน่าสนใจทั้งสิ้น ผมกับพี่ใจตรงกันจึงอยู่ในห้องนี้นานเป็นพิเศษ ในห้องมีอาจารย์ประจำห้องคอยให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อต่างๆ

อาจารย์อธิบายว่า คอมพิวเตอร์มีบทบาทมากในปัจจุบัน เพราะทำงานได้สารพัด ตั้งแต่การจัดทำเอกสาร การทำบัญชี ไปจนถึงการดูหนังฟังเพลง เมื่อคอมพิวเตอร์มีจำนวนมากขึ้น จึงมีการนำมาเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก เพราะสามารถรับส่งข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

“อาจารย์ครับ สิ่งที่อาจารย์อธิบายมาทั้งหมดเราเรียกว่าอินเทอร์เน็ตใช่ใหมครับ”

“ใช่ครับ อินเทอร์เน็ตคือการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในบรรดาการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งหมด อินเทอร์เน็ต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า internet

ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า International Network หมายถึง เครือข่ายที่เกิดจากการร่วมมือระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ทั่วโลกนำเครือข่ายคอมพิวเตอร์ย่อยของผู้ใช้เครือข่ายมาเชื่อมต่อกัน มีหน่วยงานที่มีชื่อเรียกว่า สมาคมอินเทอร์เน็ต ช่วยดูแลและรักษาหากระบบเครือข่ายมีปัญหา”

หลังจากอธิบายจบ อาจารย์ได้สาธิตวิธีใช้อินเทอร์เน็ตให้ดู “อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากมาย ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนก็คือ

การใช้อินเทอร์เน็ตค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ต่างๆ นอกจากนี้ เราสามารถใช้อินเทอร์เน็ตสื่อสารกับบุคคลอื่น ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ไกลเพียงใด สิ่งที่จะส่งจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหวก็ได้ สื่อสารถึงกันได้ทันทีทันใด นอกจากใช้ติดต่อกับบุคคลที่รู้จักแล้ว ยังสามารถหาเพื่อนใหม่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ด้วย ข้อสำคัญก็คือควรระวังในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่ไม่รู้จัก จะต้องมีความรอบคอบ ไตร่ตรองข้อเท็จจริงให้ดี”

“อาจารย์ครับ ที่อาจารย์พิมพ์ในช่องเมื่อเข้าอินเทอร์เน็ต มันคืออะไรหรือครับ”

“www เป็นคำย่อของ เวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web) เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เครือข่ายที่เชื่อมโยงติดต่อกันของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือที่เราเรียกว่า เครือข่ายใยแมงมุม เมื่อเราพิมพ์ข้อความตามหลัง www เสร็จแล้วกดใช้งาน ก็จะเข้าไปยังสถานที่ตั้งของข้อมูลนั้นๆ เราเรียกว่า เว็บไซต์ (website) ในปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบการใช้งานให้ง่ายขึ้น ทำให้สามารถดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่ประกอบด้วย ภาพ เสียง หรือภาพยนตร์ ที่เรียกว่า มัลติมีเดีย (multimedia) ได้ การสั่งงานก็แสนง่าย เพียงใช้เมาส์ (mouse) คลิก (click) เท่านั้น”

“แล้วที่เขาเรียกกันว่าอีเมลละครับ มันคืออะไร ทำงานอย่างไรครับ”

“อีเมล มาจากคำภาษาอังกฤษว่า e-mail ซึ่งย่อมาจาก Electronic Mail หรือตรงกับศัพท์บัญญัติว่า ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตอีกอย่างหนึ่ง คล้ายกับไปรษณีย์ที่เราคุ้นเคยกันดี แต่ต่างกันตรงที่สามารถส่งข้อความถึงบุคคลอื่นไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลเท่าใด โดยใช้เวลาเพียงไม่กี่วินาที และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะส่ง ๑ ครั้ง จะส่งให้บุคคลหลายๆ คนได้พร้อมๆ กัน”

“หนูเคยได้ยินคุณแม่พูดบ่อยๆ ว่า จะสั่งซื้อโน้ตบุ๊กนี้ทางอินเทอร์เน็ต เราสามารถสั่งซื้อได้ด้วยหรือคะ” นักเรียนหญิงคนหนึ่งเอ่ยถามขึ้นขณะที่ฟังคำอธิบายด้วยความสนใจ

“ได้จ้ะ เราสามารถจับจ่ายสินค้าและบริการต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตได้ ในปัจจุบันมีผู้นิยมจำหน่ายและให้บริการลูกค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ตตลอด ๒๔ ชั่วโมง เลยทีเดียว สินค้าและบริการก็มีมากมายหลากหลาย คนนิยมมากเพราะซื้อสะดวก รวดเร็ว ไม่ต้องเดินทางไปที่ร้านขายสินค้า และชำระเงินโดยโอนเงินผ่านธนาคาร แม้ว่าจะสะดวกสบาย แต่ก็ต้องระมัดระวังอาจจะถูกหลอกให้โอนเงินซื้อสินค้าแล้วไม่ได้สินค้าที่สั่งซื้อตามต้องการ จึงต้องตรวจสอบข้อมูลสินค้า ผู้ขาย ให้มั่นใจว่าเชื่อถือได้ก่อน”

“แหม! ซื้อขายสินค้าบริการก็ได้ ผมรู้แต่ว่าใช้เล่นเกมทางอินเทอร์เน็ตได้เท่านั้น เพราะผมชอบเล่นเกมมาก”

“อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากมายเลยนะครับ ผมอยากรู้จังว่ามีอะไรที่อินเทอร์เน็ตทำไม่ได้บ้างนะ”

“มีสิ อินเทอร์เน็ตไม่สามารถบอกเราได้ว่า คนที่ติดต่อกับเราเป็นคนดีหรือไม่ดี หรือเวลาเราเล่นเกมมากเกินไป อินเทอร์เน็ตก็ไม่สามารถตัดระบบให้เราหยุดเล่น เพราะฉะนั้นเราจึงต้องใช้อินเทอร์เน็ตให้ถูกวิธีและเหมาะสม รอบคอบ ระมัดระวังให้มาก เราต้องจำไว้ว่า ทุกอย่างมีคุณก็ย่อมมีโทษ ต้องใช้ให้ถูกต้อง วันนี้เป็นโอกาสดีที่พวกเราทุกคนจะได้ทดลองใช้อินเทอร์เน็ตกัน หากมีอะไรสงสัย ครูยินดีให้คำแนะนำ เพื่อพวกเราจะได้ใช้อินเทอร์เน็ตให้เป็นประโยชน์มากที่สุด”

ผมกับพี่ทดลองใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างเพลิดเพลิน ครูแนะนำเว็บไซต์ต่างๆ ให้ผมกับพี่ทดลองเปิดดู มีเว็บที่ให้ความรู้ทั่วไป ความรู้ทางภาษา เช่น

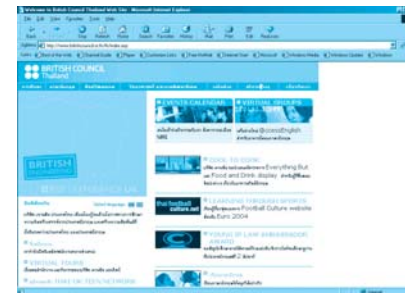

www.panmai.com, www.siam.to/flower เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับพรรณไม้ดอกไม้ต่างๆ ให้ความรู้เรื่องความเป็นมา ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ การปลูกและขยายพันธุ์ ฯลฯ มีรูปภาพ การ์ด และนิทาน

www.dordek.org, www.childthai.org เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับเด็กในเรื่องสิทธิต่างๆ การดูแลเด็ก ความสัมพันธ์ในครอบครัว ฯลฯ

www.vcharkarn.com เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ทั้งในเมืองไทยและต่างประเทศ ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสาระความรู้รอบตัว

www.i-love-english.com, www.J.77th.com, www.systransoft.com เป็นเว็บไซต์ที่ให้ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศ

วันนี้ผมได้รับความรู้เรื่องต่างๆ จากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากมาย ผมอยากให้ที่โรงเรียนของผมมีคอมพิวเตอร์ใช้บ้างจัง

- ข้อมูล** สิ่งที่ถือหรือยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง สำหรับใช้เป็นหลักฐาน (การคาดเดา คาดคะเนอย่างมีเหตุผล) หาความจริงหรือการคำนวณ
- เครือข่าย** ระบบซับซ้อนที่เชื่อมโยงกันเหมือนตาข่าย บางทีใช้กับระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- นิทรรศการ** การแสดงผลงานหรือกิจกรรมให้ผู้เข้าชม (นิ-ทัด-สะ-กาน)
- บทบาท** การทำทำตามบท การร่าตามบท โดยปริยายหมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้
- บัญชี** สมุดหรือกระดาษสำหรับจดรายการต่างๆ ไว้เป็นหลักฐาน
- ประสบการณ์** ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา (ประ-สบ-กาน)
- มหาศาล** มีทรัพย์สินสมบัติมากมาย อย่างยิ่ง มากมาย
- มัลติมีเดีย** เป็นคำทับศัพท์จากคำภาษาอังกฤษว่า multimedia หมายถึง สื่อผสม ซึ่งอาจประกอบด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางด้านภาพ แสง เสียง และการเคลื่อนไหว
- วิชาการ** งานที่เกี่ยวกับวิชาความรู้โดยเฉพาะ
- สมาคม** การประชุม การร่วมหมู่คณะ การคบค้า ที่ประชุมของบุคคลหลายคน ด้วยมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์บางประการ
- สื่อ** สิ่งหรือผู้ทำการติดต่อให้ถึงกันหรือรู้จักกัน
- สารพัด** ทั้งปวง ทั้งหมด ทั่วไป ทุกอย่าง ทุกแห่ง สารพันก็ว่า
- อิเล็กทรอนิกส์** วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพแขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวงจรไฟฟ้าที่ใช้สารกึ่งตัวนำและอุปกรณ์อื่นๆ ซึ่งควบคุมการเคลื่อนที่ ของอิเล็กตรอนได้ (อิ-เล็ก-ทรอ-นิก)

พัฒนาทักษะภาษา นานาสาระ

กิจกรรม ๑

- นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง “หน้าต่างความรู้ ประตูนินเตอร์เน็ต”
- นักเรียนคิดว่าคอมพิวเตอร์ให้ประโยชน์อะไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่าอินเทอร์เน็ตรมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างไรในปัจจุบัน
- นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ” พร้อมบอกเหตุผลประกอบ
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ช่วยกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างไรให้มีประโยชน์ไม่มีโทษ” โดยเชื่อมโยงกับความรู้จากเรื่อง “หน้าต่างความรู้ ประตูนินเตอร์เน็ต” แล้วเขียนสรุปเพื่อพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กิจกรรม ๒

- ฝึกอ่านออกเสียงและเขียนคำอ่านของคำศัพท์ต่อไปนี้

นิทรรศการ	ประสบการณ์	มหาศาล	วิชาการ
ศัพท์บัญญัติ	สารพัด	อิเล็กทรอนิกส์	มัลติมีเดีย

- ฝึกแต่งบทสนทนา โดยสมมติให้ตัวละครเป็นเพื่อนกัน สนทนาโต้แย้งเรื่องการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ช่วยกันวิเคราะห์คุณค่าของเรื่อง “หน้าต่างความรู้ ประตูนินเตอร์เน็ต” โดยเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ความรู้ทางภาษา

ลักษณะคำไทยและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

ลักษณะคำไทย

คำไทยมีลักษณะและข้อสังเกต ดังนี้

๑. คำไทยส่วนมากเป็นคำที่มีพยางค์เดียว คำไทยแบ่งเป็น ๗ ชนิด ได้แก่

คำนาม : น่อง หู ตา ลม พี่

คำสรรพนาม : ฉัน เขา ท่าน เจ้า ข้า

คำกริยา : กิน นั่ง นอน ทำ ส่ง

คำวิเศษณ์ : สูง ต่ำ ดำ ขาว แดง

คำบุพบท : ใน ได้ บน ล่าง ข้าง

คำสันธาน : และ แต่ ก็ ถ้า จึง

คำอุทาน : อื้อย ว้าย แหม อ้าว เอ๊ะ

๒. คำไทยไม่มีตัวการันต์

๓. คำไทยใช้ตัวสะกดในแม่ต่างๆ ตรงตามมาตรา ดังนี้

แม่ก ก ใช้ ก สะกด เช่น นก แม่กน ใช้ น สะกด เช่น นอน

แม่กด ด ใช้ ด สะกด เช่น มด แม่กม ใช้ ม สะกด เช่น สาม

แม่กบ บ ใช้ บ สะกด เช่น พบ แม่เกย ใช้ ย สะกด เช่น เคย

แม่กง ง ใช้ ง สะกด เช่น ลิง แม่เกอว ใช้ ว สะกด เช่น แจว

๔. คำไทยไม่นิยมใช้พยัญชนะ ฆ ณ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ฌ ษ ฬ ยกเว้น ฆ่า
เขียน ระฆัง คอภักดิ์ ธ เรอ ณ ๖ พณฯ ใหญ่ ใหญ่

๕. คำไทยมีการใช้วรรณยุกต์ทั้งที่มีรูปและไม่มีรูปเพื่อแสดงความหมายของคำเช่น
เสือ เสือ เสือ ไช ไช ไช

๖. คำไทยที่ออกเสียง “โอ” จะประสมด้วยสระโอไม้ม้วน (ไ-) มีอยู่ ๒๐ คำ
นอกนั้นประสมด้วยสระโอไม้มลาย (เ-) ทั้งสิ้น ไม่ใช้รูป “อัย” และ “ไอย”

ไม้ม้วนยี่สิบคำ

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่

ให้สะใภ้ใช้คล้องคอ

ไผ่ใจเอาใส่ท่อ

มีหลงไหลใครขอดู

จะใครลงเรือใบ

ดูน้ำใสและปลาปู

สิ่งใดอยู่ในตู้

มีไขอยู่ใต้เตียง

บ้าใบ้ถือโยยบัว

หูดามัวมาใกล้เคียง

เล่าท่องอย่าละเลียง

ยี่สิบม้วนจำจงดี

พระยามดุงวิทยาเสริม (กำจัด พलगูร)

คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำที่ใช้กันอยู่ในภาษาไทยทุกวันนี้มีทั้งคำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ฯลฯ คำเหล่านี้ได้รวบรวมไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานด้วย โดยระบุให้ทราบว่ามาจากภาษาใดไว้ในวงเล็บข้างท้ายของคำอธิบายความหมายของแต่ละคำ หากไม่ได้ระบุไว้แสดงว่าเป็นคำไทย หรืออาจจะยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นคำจากภาษาใด

ตัวอย่าง

กระต่าย น. กระบุงเล็ก ปากผาย; เครื่องตวงครึ่งกระบุง ใช้ตวงข้าวสมัยโบราณ.

ก. กระตักของเอากากออก.

คำและความหมายข้างต้น จะเห็นว่าไม่มีการวงเล็บบอกที่มาของคำไว้ท้ายคำ คำนี้อาจเป็นคำไทยหรือยังไม่ทราบที่มาแน่ชัด

แซ น. ดวงเดือน, พระจันทร์. (ช.)

คำและความหมายข้างต้น จะเห็นว่ามีวงเล็บบอกที่มาของคำไว้ท้ายคำคำนี้เป็นคำที่มาจากภาษาเขมร (ช.)

เต้าฮวย น. ชื่อของหวานชนิดหนึ่ง ทำด้วยน้ำถั่วเหลืองที่มีลักษณะแข็งตัว ปรุงด้วยน้ำอิงต้มกับน้ำตาล. (จ.)

คำและความหมายข้างต้น จะเห็นว่ามีวงเล็บบอกที่มาของคำไว้ท้ายคำคำนี้เป็นคำที่มาจากภาษาจีน (จ.)

พัฒนาทักษะภาษา นานาสาระ

กิจกรรม ๓

๑. รวบรวมคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จากเรื่อง “หน้าต่างความรู้ ประตูนิตเตอร์เน็ต”
๒. รวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยโดยค้นคว้าจากพจนานุกรมตามที่กำหนดดังนี้ คำที่มาจากภาษาอังกฤษ ๕ คำ คำที่มาจากภาษาเขมร ๕ คำ คำที่มาจากภาษาจีน ๕ คำ คำที่มาจากภาษาบาลี ๕ คำ และคำที่มาจากภาษาสันสกฤต ๕ คำ
๓. ช่วยกันจัดป้ายนิเทศในหัวข้อ “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย”
๔. เขียนสรุปลักษณะของคำไทยแท้ และยกตัวอย่างคำไทยแท้ ๑๐-๑๕ คำ

การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ

หนังสือสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์

๑. การอ่านหนังสือประเภทข่าวสาร ตัวอย่างหนังสือประเภทข่าวสาร

๑.๑ **หนังสือพิมพ์รายวัน** เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่กำหนดออกเป็นประจำวัน ผู้อ่านจะมีความรอบรู้ในเหตุการณ์ต่างๆ เพราะนอกจากจะมีข่าวต่างๆ แล้ว ยังมีเนื้อหาสาระความรู้ด้านอื่นอีกด้วย หนังสือพิมพ์รายวันจึงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ควรอ่านเป็นประจำทุกวัน และควรอ่านหลายฉบับ เพื่อเปรียบเทียบการเสนอข่าวสาร และได้รับข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

๑.๒ **หนังสือประเภทวารสาร** เป็นหนังสือที่ออกเป็นคราวๆ ผู้จัดพิมพ์จะเป็นผู้กำหนดวาระในการออก อาจจะกำหนดออกเป็นประจำทุกเดือนหรือทุกสามเดือน เป็นต้น สามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ การอ่านวารสารทำให้เราได้รับประโยชน์อย่างมาก เช่น ได้รับความรู้ทางด้านวิชาการ เป็นต้น

๑.๓ **หนังสือประเภทอนุสารหรือจุลสาร** เป็นหนังสือเล่มบาง อาจมีความหนาเพียง ๒-๓ หน้า หรืออาจจัดทำเป็นแผ่นพับ การอ่านอนุสารหรือจุลสารทำให้ทราบเรื่องราวโดยสรุปเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความเป็นไปทั้งเหตุการณ์ ข่าวสาร และความรู้ต่างๆ

๒. **การอ่านหนังสือประเภทผ่นคลายอารมณ์** ตัวอย่างหนังสือประเภทผ่นคลายอารมณ์

๒.๑ **นิตยสาร (magazine)** มีทั้งประเภทที่ออกเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ (๑๕ วัน) และรายเดือน เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นทางด้านบันเทิงคดี ในรูปแบบของนิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดีเชิงวิชาการหรือสารคดีนำเที่ยว บทร้อยกรอง บทความประเภทต่างๆ แทรกอยู่ด้วย ทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง ผ่อนคลายอารมณ์ และได้รับความรู้ไปพร้อมกันด้วย

๒.๒ **หนังสือฉบับกระเป๋ (pocket book)** เป็นหนังสือเล่มเล็ก ปกอ่อน มีทั้งประเภทให้ความบันเทิงและให้ความรู้ ปัจจุบันมีผู้นิยมอ่านเพราะพกพาสะดวกและมีเรื่องหลายประเภทตลอดจนมีผู้เขียน ผู้พิมพ์จำนวนมาก

๓. **การอ่านหนังสือประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน** ตัวอย่างหนังสือประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

ตำราเรียน เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาทางวิชาการ เช่น แบบเรียนวิชาต่างๆ การอ่านหนังสือประเภทนี้ให้ได้ประโยชน์ ซึ่งควรทำบันทึกย่อหลังการอ่าน

การเลือกอ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันเราสามารถหาความรู้ได้จากสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น สื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. **ประเภทข่าวสาร** ทำให้ได้รับความรู้ด้านข่าวสารต่างๆ จึงควรอ่านเป็นประจำ และอ่านโดยใช้สติปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง

๒. **ประเภทความรู้** ทำให้มีความรู้และรอบรู้ในเรื่องราวของวิชาต่างๆ เพิ่มเติมจากการเรียนรู้ในห้องเรียน ควรเลือกอ่านเรื่องที่เราน่าสนใจ เรื่องที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ทั้งด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวัน

๓. **ประเภทบันเทิง** เช่น นิทาน เพลง ดนตรี ภาพสวยงาม บทกลอน ภาพยนตร์ ทำให้ได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนาน ควรเลือกอ่านสิ่งที่ไม่เป็นอันตราย และไม่ขัดต่อคุณธรรมและจริยธรรม

พัฒนาทักษะภาษา นานาสาระ

กิจกรรม ๔

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน คำนวณหาความรู้จากสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วรวบรวมเพื่อสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นำส่งครู
- เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศทั้งสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความสนใจจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และจดบันทึกความรู้และความบันเทิงที่ได้จากการอ่านนำเสนอหน้าชั้นเรียน

การอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียงแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. **การอ่านร้อยแก้ว** คือ การอ่านออกเสียงธรรมดา โดยอ่านข้อความที่เรียบเรียงเป็นความเรียง ไม่มีลักษณะบังคับทางฉันทลักษณ์ เช่น ข่าว นิทาน รายงาน โฆษณา บทความ

๒. **การอ่านร้อยกรอง** มีวิธีการอ่าน ๒ แบบ คือ การอ่านออกเสียงธรรมดาและการอ่านออกเสียงเป็นทำนองของคำประพันธ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย เรียกว่าอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองมีหลักสำคัญ ดังนี้

- อ่านให้หน้าฟัง คือ ใช้น้ำเสียง เน้นถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสม และอ่านให้คล่องแคล่ว ทั้งนี้ต้องอ่านเข้าใจเรื่องราวให้แจ่มแจ้งก่อน

๒. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี หรืออ่านให้ถูกต้องตามความนิยม อ่านให้ชัดเจน คือ อ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำควบกล้ำ ตัว ร ล ให้ถูกต้อง ชัดเจน

๓. อ่านให้มีจังหวะ แบ่งวรรคตอนถูกต้อง

การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ เป็นศิลปะที่ใช้เสียงสูงต่ำอ่านอย่างมีจังหวะตามลักษณะคำประพันธ์ เป็นท่วงทำนองที่ไพเราะ นอกจากหลักการอ่านดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีหลักการอ่านเพิ่มเติมดังนี้

๑. ผู้อ่านต้องรู้จักลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด เพื่อจะได้แบ่งวรรคตอนในการอ่านและลงจังหวะได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์

๒. คำที่สัมผัสต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสระหว่างวรรคต้องทอดเสียงยาว

๓. พยางค์ที่ใช้เกิน เช่น ตำแหน่งของคำที่ควรเป็นพยางค์เดียว แต่บรรจุคำนั้นเป็น ๒ พยางค์ ต้องอ่านรวบพยางค์ให้เร็วและเน้นเสียงที่พยางค์หลัง

๔. เมื่อจะจบบท ต้องอ่านทอดเสียงและจังหวะให้ช้าลงเพื่อจบบท

๕. อ่านให้เอื้อสัมผัสอันจะทำให้เกิดความไพเราะ เช่น

“ตัวข้าขอเฝ้า **พอลิวกา** ในพระบาท **พิตโรดิศร**”

ต้องอ่านคำว่า พอลิวกา เป็น อบ-พิ-วาด เพื่อให้เอื้อสัมผัสกับ เฝ้าพ

ต้องอ่านคำว่า อดิศร เป็น อะ-ดิด-สอน เพื่อให้เอื้อสัมผัสกับ พพิตร

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นขั้นการอ่านโดยละเอียด ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจเพื่อให้รู้รายละเอียดของเรื่อง จึงจะอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้ เช่น ใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องอะไร กล่าวถึงใครหรืออะไร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม สำคัญอย่างไร หมายความว่าอย่างไร บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบทุกข้อตามที่กล่าวมา หากแต่ต้องเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ เริ่มด้วยการอ่านข้อความนั้นๆ อย่างน้อย ๒ ครั้ง ครั้งแรกอ่านหัวข้อเรื่องและอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ ครั้งที่สองจึงจะอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจเรื่องและจับใจความสำคัญ โดยตั้งคำถามถามตนเองว่าจุดสำคัญของเรื่องคืออะไร แล้วจึงสรุปข้อความที่เป็นใจความสำคัญด้วยถ้อยคำของตนเอง

การตั้งคำถามเป็นการฝึกทักษะการจับใจความสำคัญ ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา และฝึกตอบคำถามได้ตรงประเด็น แยกแยะได้ว่าส่วนไหนเป็นประโยคสำคัญ ส่วนไหนเป็นประโยคขยาย การจับใจความจะใช้คำถาม ใคร อะไร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

มารยาทในการอ่าน

การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่าน มีดังนี้

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ไม่ควรชะงักไปอ่านข้างหลังในขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านหนังสือให้เป็นที่รำคาญ และไม่ควรแย่งอ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ หรือเมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ที่จัดไว้ให้อ่านโดยเฉพาะ และควรปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานที่นั้นอย่างเคร่งครัด
๔. ไม่แก่งอแงอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยมิได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม

พัฒนาทักษะภาษา นานาสาระ

กิจกรรม ๕

๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วเรื่อง “หน้าต่างความรู้ ประตูนิตินเทอร์เน็ต”
๒. อ่านออกเสียงร้อยกรองเรื่อง “ไม้ม้วนยี่สิบคำ”

กิจกรรม ๖

๑. อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจแล้วตอบคำถามว่า ใคร อะไร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

ไก่ได้พลอย

ไก่แจ้หนึ่งตัวหนึ่งจิตพิงหมาย	ปองจะได้แสงหาแต่อาหาร
ขณะคุ้ยเขี่ยมาไม่ช้านาน	ก็พบพานเม็ดพลอยให้พอใจ
ทั้งงามดีมีค่ามหาศาล	จึงกล่าวขานเปรยเปรียบเทียบข้อไข
ถ้าเจ้าของมาพบคงเอาไป	ฝังไว้ในหัวแหวนแสนจะดี
แต่กับข้าเจ้าไร้ประโยชน์แท้	สู้เพียงแต่ข้าวสุกข้าวสารศรี
สักเมล็ดก็ไม่ได้แม้หากมี	จึงเร็วรี่คุ้ยเขี่ยเกลี้ยพันทาง

(นิทานอีสปคำกลอน)

๒. นำคำตอบทั้งหมดมาเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวยด้วยถ้อยคำสำนวนของตนเอง

บริการส่ง อี-การ์ด (E-card)

ปัจจุบันทางอินเทอร์เน็ตมีบริการแบบใหม่เกิดขึ้น คือ การบริการส่ง อี-การ์ด ซึ่งกำลังได้รับความนิยมมากในขณะนี้ อี-การ์ด เป็นคำที่ย่อมาจาก Electronic Card หรือ อิเล็กทรอนิกส์การ์ดนั่นเอง

การบริการส่ง อี-การ์ด เป็นบริการส่งการ์ดอวยพรเนื่องในโอกาสต่างๆ เช่น วันคล้ายวันเกิด วันครบรอบแต่งงาน วันพ่อ วันแม่ วันขึ้นปีใหม่ การแสดงความยินดี ในโอกาสต่างๆ วันสำคัญอีกมากมาย โดยส่งผ่านทางอินเทอร์เน็ต หลายเว็บไซต์ ได้จัดบริการการ์ดอิเล็กทรอนิกส์หลายแบบ ให้เลือกและบริการส่ง อี-การ์ด ด้วย

เหตุที่การบริการส่ง อี-การ์ด ได้รับความนิยมนั้น เนื่องจาก อี-การ์ด ทำให้ผู้รับรู้สึกพอใจ อบอุ่นใจ และเกิดความรู้สึกที่ดีไม่น้อยกว่าการได้รับการ์ดแบบธรรมดา และที่พิเศษกว่านั้นคือ อี-การ์ด จะมีเสียงเพลงประกอบ อีกทั้งการส่ง อี-การ์ด ก็ สะดวกสบาย รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการส่งการ์ดแบบธรรมดา และยัง สามารถส่งถึงบุคคลได้ครั้งละจำนวนมาก

เมื่อมีผู้ใช้บริการส่งการ์ดผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น หลายเว็บไซต์ จึงต้องพยายามจัดหาบริการ อี-การ์ด มาเพื่อสนองความต้องการให้ได้มากและหลากหลายที่สุด ทั้งนี้เพื่อดึงดูดให้คนจำนวนมากมาใช้บริการเว็บไซต์ของตน

อี-การ์ด นอกจากจะเป็นการสร้างความบันเทิงให้เกิดขึ้นบนเว็บไซต์ ยังช่วยให้เกิดการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ที่สำคัญคือช่วยลดปริมาณกระดาษและวัสดุที่ใช้ในการผลิตการ์ดแบบธรรมดา

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ตอบคำถามต่อไปนี้

- ๑) การบริการส่ง อี-การ์ด คืออะไร
- ๒) การบริการส่ง อี-การ์ด สามารถส่งได้โดยส่งผ่านอะไร
- ๓) การส่ง อี-การ์ด คล้ายกับการส่งการ์ดแบบธรรมดาอย่างไรบ้าง
- ๔) เขียนสรุปข้อดีและข้อด้อยของการส่ง อี-การ์ด เปรียบเทียบกับการส่งการ์ดแบบธรรมดา

๒. ฝึกอ่านออกเสียงอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง “บริการส่ง อี-การ์ด” แบบการอ่านรายงานข่าวทางโทรทัศน์

